

19 Sonrası...

Geleceği
yeniden
keşfetmek

Startup
Değerlemeleri ve
Exit&Finansman
Stratejileri

24/12/2020

İçindekiler

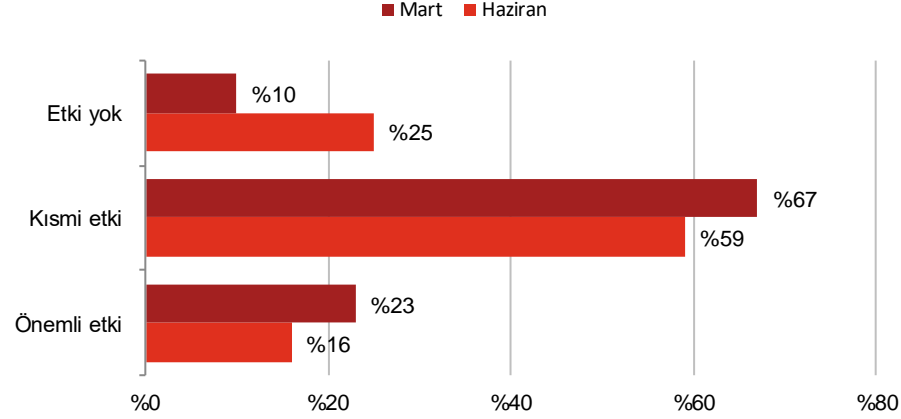
- Değerleme Yöntemleri & Trendler
- Hukuki Trendler
- Vergi ve Ar-Ge Destekleri

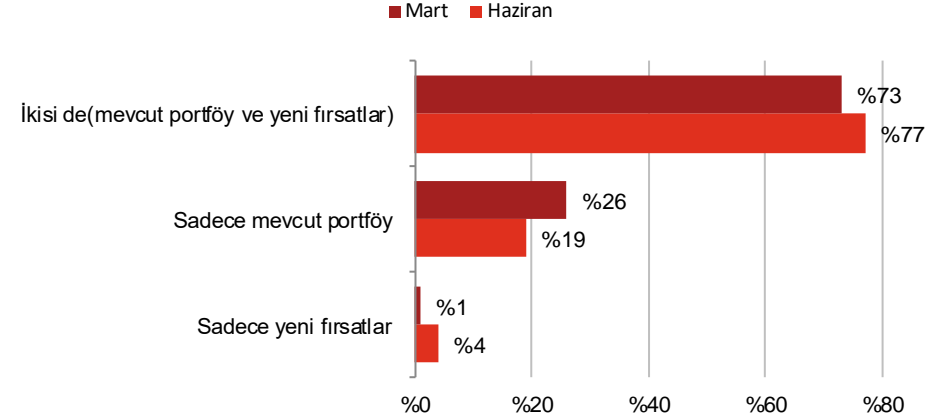
pwc

Girişim Yatırımlarında COVID-19 Etkileri

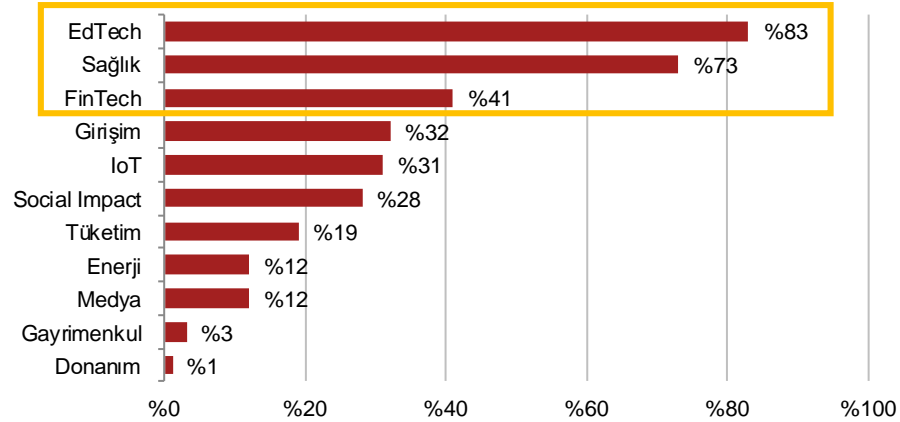
COVID-19 Yatırım Aktivitelerinizi Etkiledi mi?

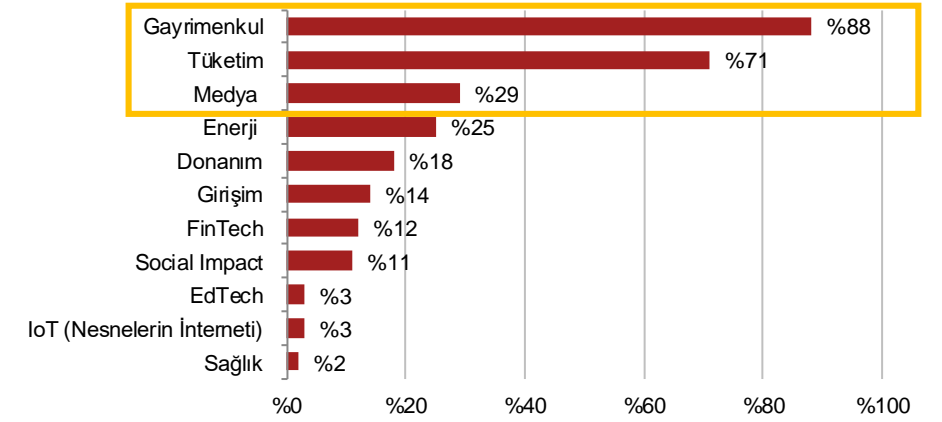
Pandemi Başladıktan Bu Yana Odağınız Hangisi?

COVID-19 Hangi Sektörlerde Fırsat Yaratıyor?

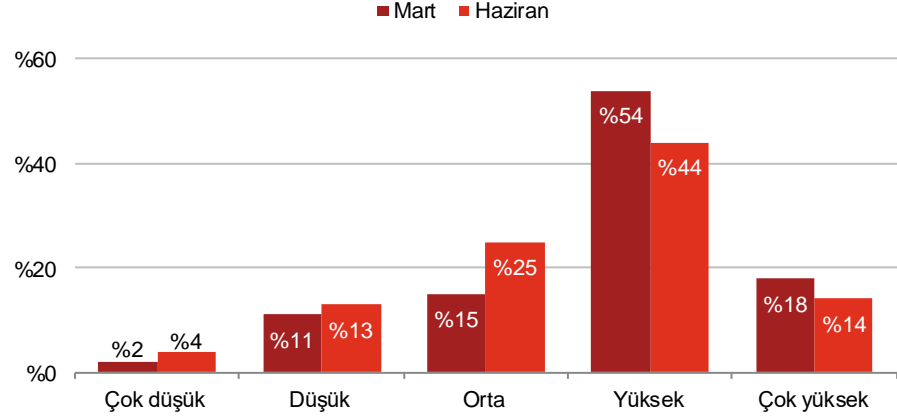

COVID-19 Hangi Sektörleri Olumsuz Etkiledi?

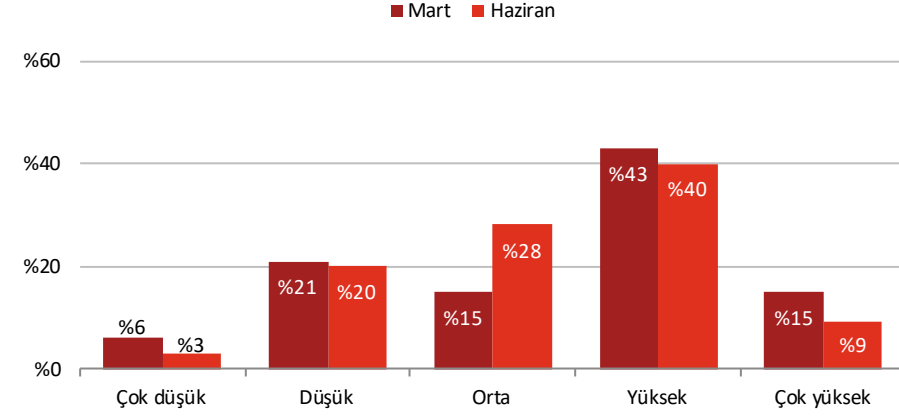

Girişim Yatırımlarında COVID-19 Etkileri

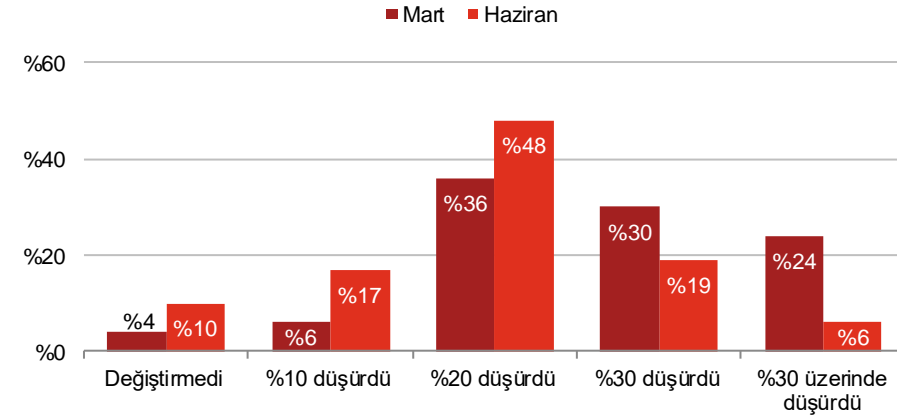
COVID-19 İşlem Sayılarını Ne Kadar Olumsuz Etkiledi?

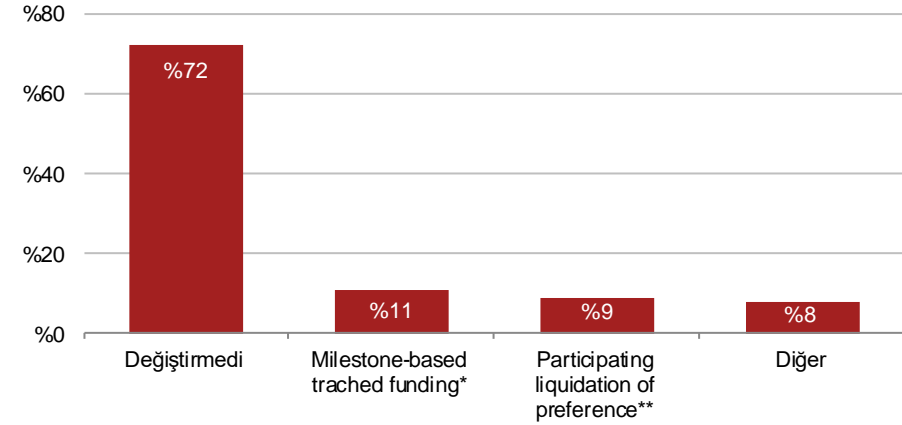
COVID-19 Yatırım Miktarlarını Ne Kadar Olumsuz Etkiledi?

COVID-19 Değerlemeleri Nasıl Etkiledi?

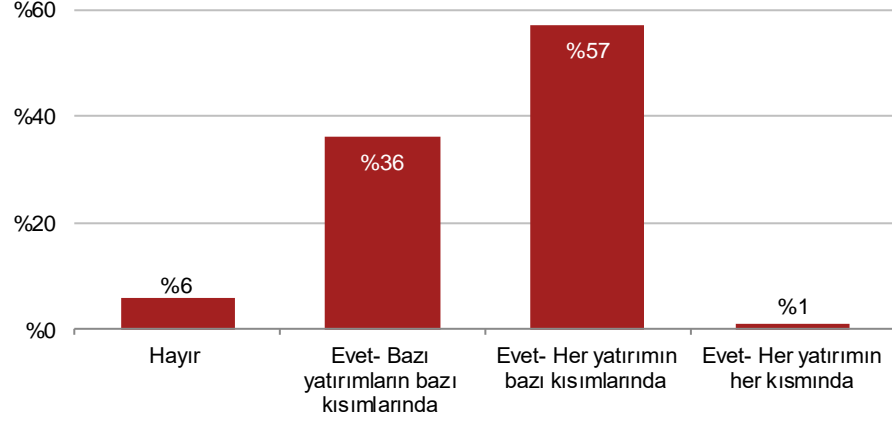

Term sheet lerde COVID-19'un Etkileri Oldu Mu?

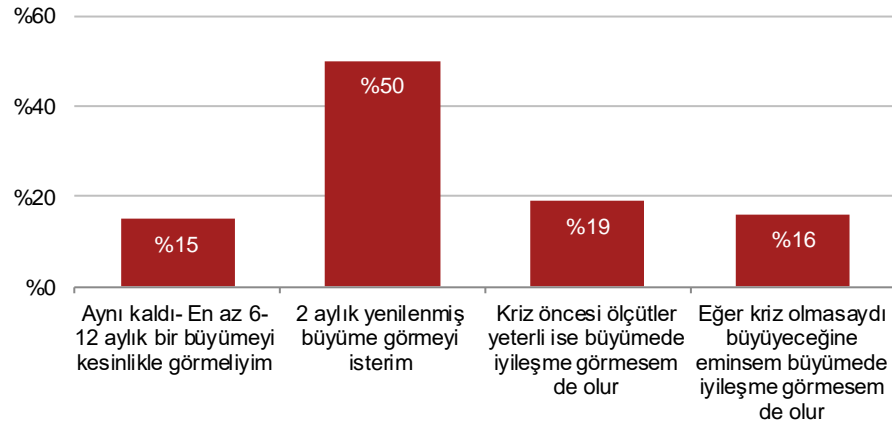

Girişim Yatırımlarında COVID-19 Etkileri

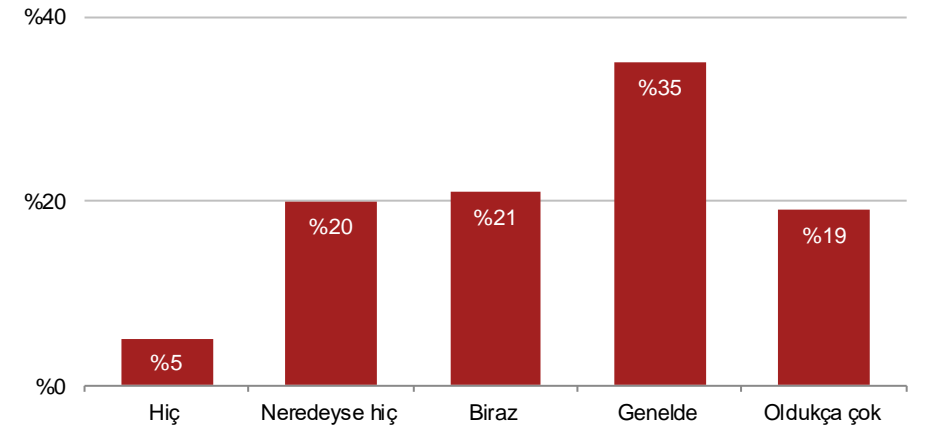
Pandemi Sonrasında Sanal Ortamda Yatırım Süreçlerine Devam Eder Misiniz?

Bu Dönemde Yatırım Kararlarındaki Finansal Metrik Beklentileri Nasıl Değişti?

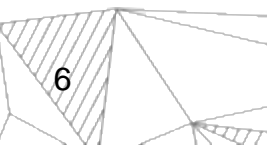

Tamamen Sanal Ortamda (Tamamlama Evresi Dahil) Yatırım Gerçekleştirseniz Ne Kadar Rahat Hissederdiniz?

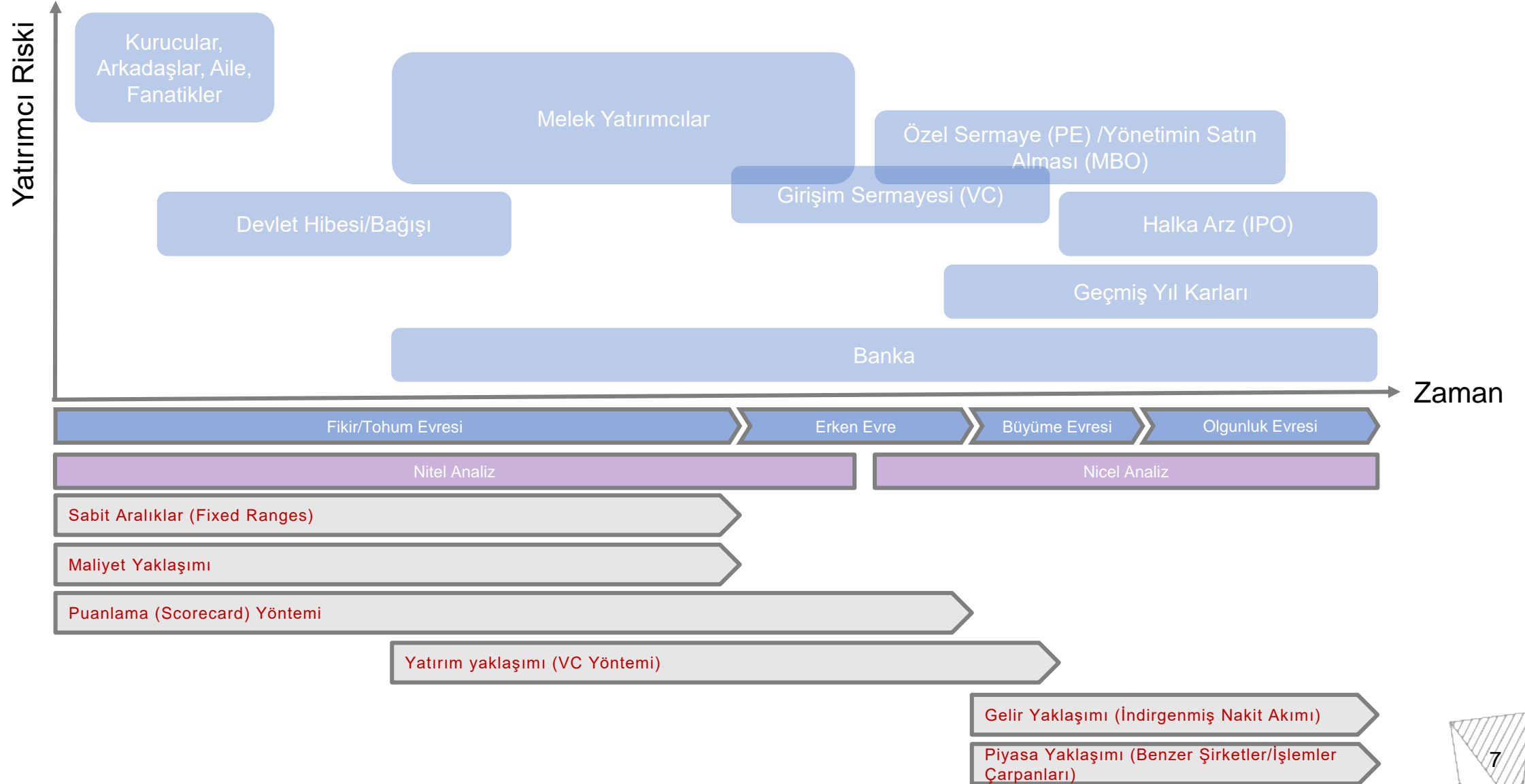

Değerleme Yöntemleri & Trendler

Girişim Evrelerine Göre Yatırım Türleri ve Değerleme Yöntemleri

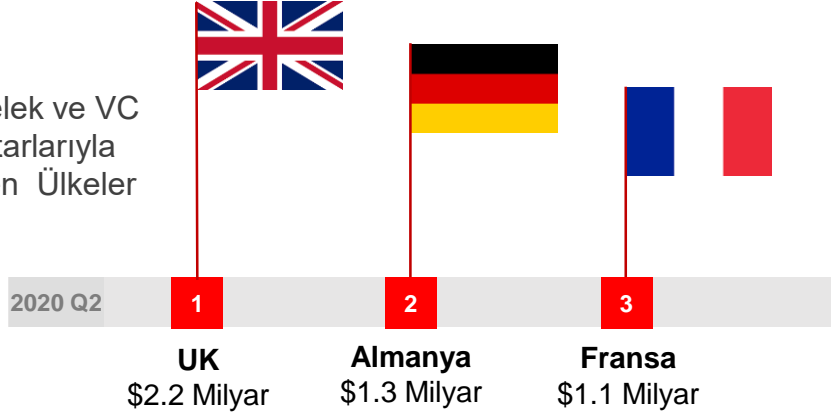

Girişim Sektörünün Güncel Durumu

Avrupa

Aldıkları Melek ve VC Yatırım Miktarlarıyla İlk Üçe Giren Ülkeler

x3

Küresel çapta aktif kurumsal yatırımcılar üç katına çıktı

%19

VC yatırımlarının geçmiş 5 yıllık YBBO

%28

Aralık 2005 itibariyle S&P 500'de teknoloji sektörünün ağırlığı %15 iken Ağustos 2020 itibariyle ulaştığı seviye

Türkiye 2020 Yılı Önemli Gelişmeler

Türkiye'nin 2020 Q3'de Aldığı Yatırım Miktarına Göre Bölgesel Sıralaması

13.

Avrupa'da

zynga
peak **rollic**

Zynga, Peak'i \$1,8 milyara satın aldı. Peak Türkiye'nin ilk resmi unicorn'u oldu. Zynga, Rollic'in %80 hissesini \$180 milyona satın aldı. Rollic 21 ayda exit ederek rekor kırdı

iyzico
a PayU company

2019 yılında PayU, İyzico'yu \$165 milyona satın alarak geçtiğimiz yıla damgasını vurmuştu.

istegelsin
tam istediğin market

İstegelsin, Yıldız Ventures'dan \$30 milyonluk yatırım aldı.

Insider

Insider, \$32 milyon ile Seri C yatırım turunu tamamladı.

MEDITOPIA

Startershub, Meditopia hisselerinin bir kısmını 49 kat değerleme ile Atlantic Labs'e satarak kısmi çıkış yaptı.

getir
bi mutluluk

Fibabanka, kendi teknoloji ve yatırım şirketi Finberg üzerinden yatırım yaparak Getir'e ortak oldu.

Getir, 2019 yılında ise \$38 milyon ile Seri A yatırımı almıştı.

COVID-19'un Sektörlere Etkileri

Yeni Normal (New Normal) ile Gelişen/Ortaya Çıkan Sektörler: Dijital Tüketim & Sanal Etkileşim

Acil Talep, Endişe (Sugar Rush) ve Karantina/Yasaklar ile Gelişen/Ortaya Çıkan Sektörler

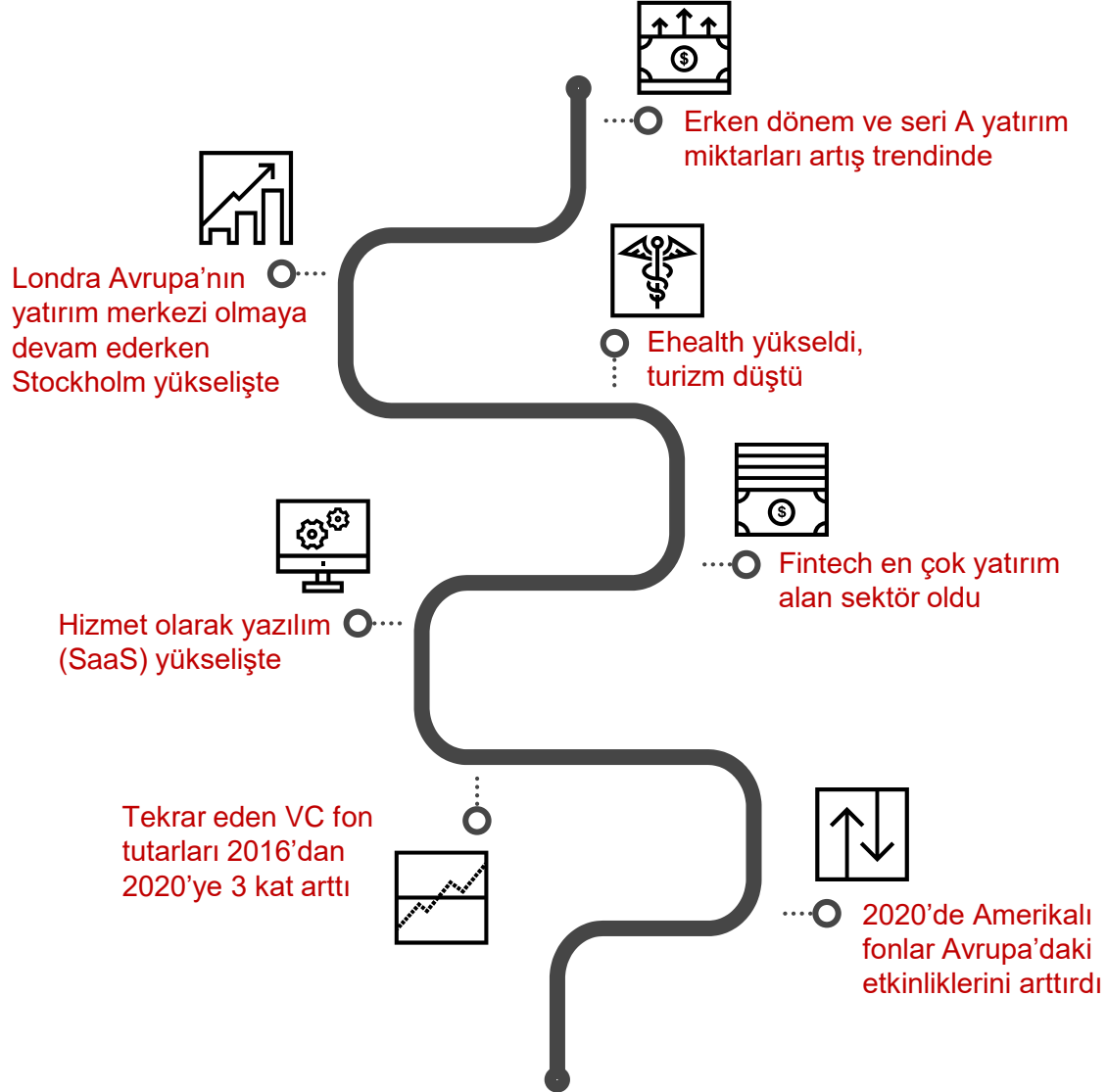

Geri Dönüş (Rebound) ile Yoğun Talep Görebilecek Sektörler

Trendler

2020 Özet Görünüm

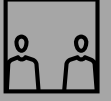

2021'de Öne Çıkması Beklenen Sektörler

Uzaktan teşhis ve ilgili medikal ekipman teknolojileri

Uzaktan takip, iş birliği, eğitim ve paylaşım platformları

Last-mile ürün & hizmet sağlayan iş modelleri

Robot asistan

Otonom Araç

Dijital eğlence içerikleri

Big Data'nın anlamlandırılması ve değer yaratabilmesi için yapay zeka (AI) ve derin öğrenme (DL)

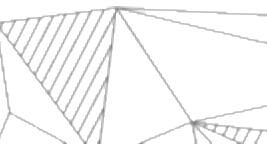

Giyilebilir (wearable) teknoloji

Hukuki Trendler

Girişim Sektöründeki Trendler ve Hukuk

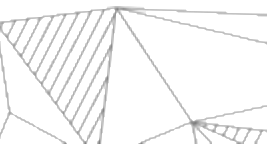
- Yeni Normal ile ortaya çıkan ve gelişen sektörlerde girişim ve yatırım yapılırken ilgili yasal düzenlemelerin takibi
- Girişim/yatırım yapılan sektör regüle bir sektör mü? Devlet tarafından yapılan kanun ve ikincil düzenlemelerin bilinmesi
- Olmazsa olmaz kabul edilen hukuk dalları
 1. **Fikri Mülkiyet (*Intellectual Property*):** Fikri hakkın korunması, devri, kullanılması, değerlemesi, güncel gelişmelerin takibi (örn. WIPO Zaman Damgası-WIPO Proof)
 2. **Kişisel Verilerin Korunması:** Veriyi nasıl ve ne şekilde koruyoruz?
 - SPK ve BDDK mevzuatında bazı verilerin yurtdışına çıkarılma yasağı
 - Yasağa tabi olmayan yurtdışı veri aktarımının dikkatli bir şekilde kurgulanması (bulut sistemleri ve IT şirketleri ile görüşmeler, açık rıza, bağlayıcı şirket kuralları (KVK Kurumu konuyu sıkı takip ediyor: Amazon kararı ve otomotiv sektöründe benzer bir karar)
 - İhtiyaç olunan kişisel verinin toplanması: Nasıl karar vermeli?
 - Pazarlama faaliyetleri (hem KVKK hem E-ticaret mevzuatı)
 - Hangi ödeme kuruluşu ile çalışılmalı?
 3. **E-Ticaret Düzenlemeleri** (mesafeli satış sözleşmeleri, tüketici mevzuatı, garanti ve satış sonrası rejimi, ETBIS kaydı, IYS kaydı vb.)
 4. **Çalışma hayatına ilişkin yeni teşvik ve destekler** (7256 sayılı kanun) (ilave istihdam teşviki, kısa çalışma ödeneği, sigorta primi desteği vb.)

COVID-19 & birleşme ve devralmalar

1. Mevcut koşullar yatırım sözleşmesi, bağlayıcı teklifler veya yürürlükteki mevzuat nezdinde bir önemli olumsuz değişiklik/etki (*material adverse change/effect*) ya da mücbir sebep (*force majeure*) sonuçlarını tetikledi mi?
2. COVID-19 salgını sonrası birleşme ve satın alma işlemlerinde COVID-19 ile ilgili koşullardan kaynaklanmış olabilecek olası ihlallere dikkat ediniz (kapanış öncesi iş hukuku veya rekabet hukukuna aykırı tutumlar: tazminat sorumlulukları)
3. Bazı ülkeler, COVID-19 salgının yarattığı mali sıkıntılar nedeniyle yabancı yatırımcılar tarafından şirketlerin devralınmasını önlemek amacıyla çeşitli sınırlamalar getirmiş olabilir.
4. Satın aldığınız/alacağınız şirketin iş kesintisine ilişkin sigortası (*business interruption*) olup olmadığını kontrol ediniz.
5. Bundan sonra hazırlanacak sözleşmelerde dikkat edilmesi gereken hususlar (mücbir sebep, sözleşmenin uyarlanması, fesih vb. maddelerin önemi)

Vergi ve Ar-Ge Destekleri

Start-Up'lara Yönelik Ar-Ge Destekleri

Ülkemizde, girişimcilerin Ar-Ge yatırımlarına yönelik sektör gözetmeksizin çeşitli teşvik ve destekler sağlanmaktadır.

İşletmelerin faaliyetlerinin kısa sürede geliştirilmesi ve iş modellerinin başarıya ulaştırılması amacıyla özellikle hibe şeklinde nakit destekler ön plana çıkmaktadır.

Kuluçka Merkezleri

Genç ve yeni işletmelerin geliştirilmesi amacıyla destek sağlanması

- * Ofis hizmetleri
- * Ekipman desteği
- * Yönetim desteği
- * Mali kaynaklara erişim
- * İş ve teknik destek hizmetleri

Hızlandırıcılar

Girişimcilerin erken aşama fikirlerinin kısa sürede hayata geçirilmesi, oluşturulan iş modelinin test edilmesi ve geliştirilmesi

- * Ekosisteme giriş
- * Ticari ve yönetim desteği
- * Fiziki destekler
- * Genel idare danışmanlığı

Girişimci Sanayi Desteği (*yasa teklif)

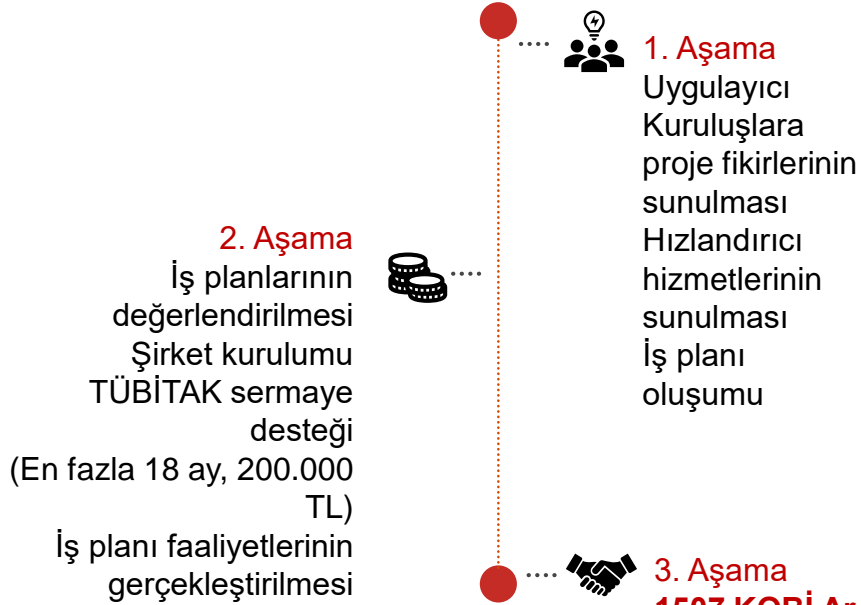
Kurumlar Vergisi İstisnası/Ar-Ge, Tasarım İndirimi 1M TL ve üzeri olan Teknoparklar/Ar-Ge ve Tasarım Merkezlerinin, bu tutarın %2'si ile girişimcilere yatırımı;

- * Girişim sermayesi yatırım fonu payları,
- * Girişim sermayesi yatırım ortaklıkları,
- * Kuluçka merkezlerindeki girişimcilere sermaye.

Start-Up'lara Yönelik Ar-Ge Destekleri

TÜBİTAK Destek Programları

1512 – Teknogirişim Sermayesi Desteği Programı

1. Aşama
Uygulayıcı Kuruluşlara proje fikirlerinin sunulması
Hızlandırıcı hizmetlerinin sunulması
İş planı oluşumu

2. Aşama

İş planlarının değerlendirilmesi
Şirket kurulumu
TÜBİTAK sermaye desteği
(En fazla 18 ay, 200.000 TL)
İş planı faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi

3. Aşama
1507 KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı
KOBİ'lerin yeni ürün üretimi, mevcut ürünün geliştirilmesi, iyileştirilmesi, maliyet düşürücü nitelikte yeni süreç ve teknolojilerin geliştirilmesi konularında yürütülen projeleri desteklenir.
Bütçe en fazla 600.000 TL
Destek süresi 18 ay
Destek oranı %75

1601 – TÜBİTAK Yenilik ve Girişimcilik Alanlarında Kapasite Arttırılmasına Yönelik Destek Programı

1512 programı 1. aşama faaliyetlerini yürütmek üzere Uygulayıcı Kuruluşların belirlenmesi ve faaliyetlerinin desteklenmesi çağrısı
Destek süresi en fazla 2 yıl
Destek oranları %75, 90 veya 100

1514 – Girişim Sermayesi Destekleme Programı (Tech-InvesTR)

- KOBİ ölçeğinde erken aşama teknoloji tabanlı şirketlerin Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri sonucu ortaya çıkan ürün ve teknolojilerinin ticarileştirme süreçlerinde ihtiyaç duyacakları sermayenin girişim fonları aracılığı ile karşılanması hedeflenir.
- Girişim sermayesi fonlarına sınırlı sorumlu ortak olabilecek kuruluşlar:
 - Hazine ve Maliye Bakanlığı
 - Teknoloji Transfer Ofisleri (TTO)
 - Teknoloji Geliştirme Bölgeleri (TGB)
 - Araştırma Altyapıları (AA)
 - Özel Yatırımcılar
- Fona katılan TTO, TGB ve AA girişim sermayesi katkı payı %50 oranında TÜBİTAK tarafından hibe şeklinde desteklenir.

Siparişe Dayalı Ar-Ge Projeleri için KOBİ Destekleme Çağrısı

- Konu ve sektör kısıtlaması yok
- Müşteri Kuruluş (başvuru ve destek aşamalarında muhatap) ve Tedarikçi Kuruluş (KOBİ ölçeğinde)'un ortak projesi olmalı.
- Yalnızca Tedarikçi Kuruluş (KOBİ) desteklenir.
- Proje bütçesinin %40'ı TÜBİTAK, %40'ı Müşteri Kuruluş, %20'si Tedarikçi Kuruluş tarafından karşılanır.
- Ürün ve süreç geliştirme çalışmaları Tedarikçi Kuruluş üstlenmeli
- 2020 yılı proje bütçesi üst sınırı 2.500.000 TL.

Kapanış

Teşekkür Ederiz

Eray Kumdereli, Değerleme&Modelleme Hizmetleri, Direktör
eray.kumdereli@pwc.com

Yavuz Dayioğlu, Hukuk Hizmetleri, Direktör
yavuz.dayioglu@gsghukuk.com

Çağrı Ekinci, Vergi Hizmetleri, Kıdemli Müdür
cagri.ekinci@pwc.com